

Usnesení

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyně Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové ve věci

žalobce: **L. K.**
zastoupen Mgr. Ladislavem Preclíkem, advokátem
se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové

proti
žalovanému: **Vězeňská služba ČR, věznice Valdice**
se sídlem nám. Míru 55, Valdice

v řízení o žalobě ze dne 7. 3. 2019 na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Řízení se zastavuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce podal dne 7. 3. 2019 u zdejšího krajského soudu žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Ten spatřoval v tom, že jej žalovaný zbavil dispozičního práva k jedné polovině finančních prostředků, které přijal na účet zřízený a vedený věznicí, jež je určena na úhradu pohledávek uvedených v § 25 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žaloba se týká částky 2.401 Kč, která byla žalobci zaslána do věznice Valdice dne 25. 2. 2019, z níž žalovaný zablokoval polovinu ve výši 1.200 Kč a zbavil žalobce dispozičního práva k ní.
2. Dne 27. 5. 2020 vzal žalobce svou žalobu zpět. Ve svém podání poukázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2020, čj. 51 A 36/2019-42, kterým tento soud vyhověl jeho žalobě v obdobné věci, a rozhodl tak, že zásah žalovaného (v daném případě šlo o Vězeňskou službu ČR, věznici Jiřice, kam byl žalobce 20. 8. 2019 přemístěn z věznice Valdice), spočívající ve zbavení žalobce dispozičního práva k polovině přijatých peněžních prostředků dne 27. 8. 2019 na tzv. podúctu rezerva „R“, byl nezákonný. Současně žalovanému zakázal v tomto nezákonném zásahu pokračovat. Žalobce konstatoval, že Krajský soud v Praze se v uvedeném rozsudku vyjádřil k celému roku 2019 a rozsudek tedy dopadá na postup všech věznic, v nichž se žalobce od roku 2019 nacházel. Proto vzal žaloby podané ke Krajskému soudu v Hradci Králové zpět pro pozdější chování na straně žalované.

3. Krajský soud v souladu s ustanovením § 47 písm. a) s. ř. s. řízení zastavil, neboť žalobce byl oprávněn vzít žalobu zpět, dokud o ní soud nerozhodl (§ 37 odst. 4 s. ř. s.).
4. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Podle jeho odstavce třetího žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta, vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.
5. Žalobce požadoval přiznání náhrady nákladů řízení ve výši 8.228 Kč, tj. za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč (převzetí věci a zpětvzetí žaloby), 2x režijní paušál po 300 Kč a navýšení odměny zástupce jako plátce DPH o 21% DPH.
6. Krajský soud požadovanou náhradu nákladů žalobci nepřiznal, neboť v daném případě neshledal splnění podmínek pro jejich přiznání. I při aplikaci ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. totiž nelze opomíjet základní pravidlo, že musí jít o náklady důvodně (a účelně) vynaložené, jak stanoví již odstavec první téhož ustanovení při úspěchu ve věci, tj. že účastník má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
7. V dané věci nelze přehlednout, že zástupce žalobce - advokát Mgr. Ladislav Preclík převzal zastoupení žalobce ve věci až na základě plné moci ze dne 15. 4. 2020. Do té doby žalobce byl schopen sám aktivně hájit svá práva, ostatně i z tohoto důvodu krajský soud zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce. V usnesení ze dne 21. 1. 2020, čj. 30 A 47/2019-71, k tomu uvedl: *„Žaloba podaná v nynější věci obsahuje všechny zákonem předepsané formální náležitosti žaloby proti nezákonnému zásahu správního orgánu, včetně podrobných žalobních bodů. Žalobce srozumitelně vymezil předmět řízení, odkázal přitom na konkrétní ustanovení právních předpisů, k jejichž porušení dle jeho názoru došlo. Argumentoval i judikaturou správních soudů. Z obsahu žaloby je dle názoru soudu zřejmé, že žalobce je dostatečně kompetentní k hájení svých práv v tomto řízení. Zákon nestanoví povinné zastoupení advokátem v řízeních ve správním soudnictví vedených před krajskými soudy, zákonodárce totiž předpokládal, že těchto řízení se budou schopni účastnit i osoby nezastoupené právními profesionály. Tak se tomu ostatně v mnoha případech děje. Žalobce přitom není v řízení před soudy ve správním soudnictví nováčkem. Jenom u zdejšího soudu podal v poslední době více žalob (v řádu desítek) ve věcech ochrany proti nezákonnému zásahu správního orgánu - učinil tak např. ve věcech vedených pod sp. zn. 30 A 155/2016, 30 A 168/2016, 30 A 15/2017, 30 A 61/2017, 30 A 62/2017, 30 A 63/2017, 30 A 85/2017, 30 A 93/2017, 31 A 1/2017, 31 A 3/2017, 31 A 23/2017, 31 A 24/2017, 31 A 30/2017, 31 A 31/2017, 30 A 130/2017, 30 A 131/2017, 30 A 152/2017, 30 A 19/2018, 30 A 25/2018, 30 A 30/2018, 30 A 36/2018, 30 A 45/2018, 30 A 66/2018, 30 A 74/2018 či 30 A 80/2018. Krajský soud zpočátku žalobci požadovaného advokáta dokonce několikrát ustanovil. Ukázalo se však, že ten zůstával v těchto řízeních v podstatě pasivní a toliko přejímal argumentaci žalobce, který stejně činil podání sám, nikoliv prostřednictvím ustanoveného advokáta. Jednalo se např. o věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 30 A 155/2016, 30 A 168/2016, 30 A 15/2017, 30 A 61/2017, 30 A 62/2017, 30 A 63/2017 nebo 30 A 93/2017. Za těchto okolností (žalobce má znalosti ohledně řízení o tomto typu žaloby, podaná žaloba obsahuje všechny předepsané náležitosti, účast ustanoveného advokáta se ukázala v minulosti u typově shodných žalob jako neefektivní a neúčelná) tedy krajský soud neshledal, že by ustanovení zástupce bylo nezbytně třeba k ochraně práv žalobce v této věci.“*

8. Kasační stížnost žalobce proti zmíněnému usnesení následně Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 11. 2. 2020, čj. 9 As 25/2020-10, v němž se tento soud plně ztotožnil se závěrem krajského soudu a uvedl, že „*stěžovatelova žaloba jednoznačně prokazuje, že je schopen svá práva hájit sám*“. Připomněl rovněž, že žalobce v minulosti opakovaně prokázal schopnost hájit svá práva sám, k čemuž poukázal i na další svá rozhodnutí.
9. Vzhledem ke shora uvedenému krajský soud konstatuje, že jestliže žalobce udělil plnou moc advokátovi, aby ten učinil toliko úkon spočívající ve zpětvzetí žaloby, spatřuje soud v popsaném postupu nedůvodnost takto vynaložených nákladů a zjevnou účelovost.
10. Krajský soud vyrozuměl žalobce o tom, že zvažuje nepřiznání požadovaných nákladů řízení a dal mu prostor vyjádřit se k tomu. Zástupce žalobce jeho jménem soudu sdělil, že žalobce je osobou omezenou na osobní svobodě a nemá právnické vzdělání a že právní zastoupení vyhledal z toho důvodu, že nevěděl, zda za dané situace může vzít podanou žalobu zpět a případně z jakého důvodu, či zda musí vyčkat rozhodnutí soudu o jeho žalobě. Zdůraznil, že žalobce má dle platných právních předpisů nárok na to, aby si zvolil právního zástupce a byl v řízení zastoupen, a to v jakékoliv fázi řízení. Tomuto neodporuje ani to, že si právního zástupce zvolil až v této fázi řízení, kdy nevěděl, jakým způsobem má postupovat.
11. Uvedenou argumentaci považuje krajský soud za účelovou. Jestliže žalobce byl dostatečně kompetentní k sepsání samotné žaloby v této věci obsahující podrobnou právní argumentaci, pak byl zcela bezpochyby schopen bez pomoci advokáta učinit i takový jednoduchý úkon, jakým je zpětvzetí žaloby. Ostatně v jiných věcech žalobce u zdejšího krajského soudu v minulosti vzal žalobu zpět, aniž by byl zastoupen advokátem (viz např. usnesení ze dne 22. 10. 2019, čj. 30 A 10/2019-33, ze dne 6. 11. 2019, čj. 30 A 55/2019-47, nebo ze dne 31. 1. 2020, čj. 31 A 27/2019-31). Lze dodat, že žalobce si samozřejmě může zvolit právního zástupce a být v řízení zastoupen v jakékoliv fázi řízení, avšak pokud v této souvislosti vynaloží náklady nedůvodně a neúčelně, musí si je uhradit sám.
12. S ohledem na shora uvedené proto krajský soud náhradu požadovaných nákladů řízení žalobci nepřiznal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 21. srpna 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu